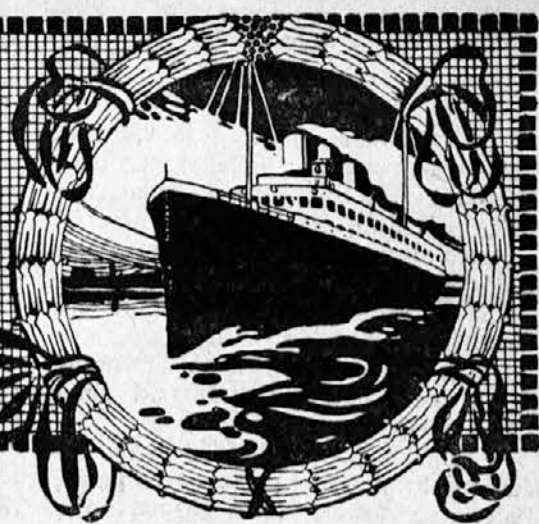

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, obrt, industrijo ter narodno in politično gospodarstvo sploh.

Izhaja vsaki petek, ali če je ta dan praznik, dan preje popoldne z datumom prihodnje sobote. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10 (v poslojpu Trg. in obrt. zbornice). — Naslov za dopise: Trgovski list, Ljubljana, poštni predal 148. — Naročnina znaša do konca t. l. K 30 in je plačljiva vnaprej. — Posamezna številka stane K 160. — Oglasi se računajo po ceniku. — Ponatis član- kov je dovoljen le z navedbo vira. — Plača in toži se v Ljubljani. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani. — Lastnik konzorcij Trg. lista. Izdajatelj in glavni urednik **Franc Zelenik**. — Odgovorni urednik **Franjo Zebal**, Ljubljana - Rudnik.

III. letnik.

V Ljubljani, 14. avgusta 1920.

2. številka.

Začnite z resnim delom.

Nad tisoč let je moral naš narod sužnjevat tujcu, predno je dosegel narodno in gospodarsko svobodo. Sedaj smo postali sami svoji gospodarji. Jugoslavija je vzela pod okrilje skoraj vse svoje otroke, ali ona boleha ne samo na otroških boleznih nego mora uporabljati vso svojo življensko silo proti svojim lastnim zdravnikom, kateri na mladem telesu poskušajo svoje recepte. Ti številni poklicani in nepoklicani padarji so naši politikarji vseh mogočih strank in strančic.

Strankarsko časopisje polni svoje predale z neprebavnimi, nepotrebni ali malo vrednimi strankarskimi zadevami in osebnimi napadi, a za vprašanja in zadeve, ki so za državo življenskega pomena, pa ni prostora. Strankarji smatrajo za važnejše zahteve, da to ali ono mesto dobi privrženec te ali one stranke. Le potrebe in koristi strank so merodajne. Samo radi strankarjev smo do sedaj kolebali iz ene krize v drugo. Radi teh večnih kriz nismo gojili gospodarske politike, ne primerno zastopali koristi svoje države, ne branili svojih mej in svojih rojakov pred raznimi sosedi in »zavezniki«, kateri si pod hinavsko masko zaveznitva lastijo najlepše dele naše jugoslovanske zemlje, ubijajo naše rojake in jim uničujejo imovino.

Kako vpliva na inozemstvo naša notranja strankarska razdrapanost in vsled tega vladajoča politična onemoglost, zato se pripravljajo strankarji ne zanimajo. Doživeli smo, da je danes časopisje ene stranke označilo privrženec druge stranke za goljufe, lopove itd. a drugi dan smo v nasprotnem časopisju čitali psovke, katere komaj najdeš v leksikonu. To je bila z malimi presledki do sedaj naša politika. Za pravo politiko ni bilo ne časa ne prostora.

Ni čuda tedaj, če antanta ne upošteva naših potreb, če se ne spominja več ogromnih jugoslovanskih žrtev in muk za narodno svobodo in za stvar antante, če nas je hotela celo zaslužniti in nas oropati tudi naše državne suverenitete z mirovno pogodbo z Avstrijo, če si je upal glumaški D' Annunzio vvesti se v Reko in nam zapreti prosto pot na morje in v našo Dalmacijo, kar nam povzroča ogromno škodo. Nismo še na jasnem glede Bačke in Baranje, ni še rešeno v našo nepreračunljivo škodo jadransko vprašanje. Na Koroškem pa nam izkazujejo naši »zvesti«, »mogočni« in »dobri zavezniki vsp svojo naklonjenost s tem, da skušajo kolikor le mogoče škodovati naši stvari. Na Štajerski meji so nam snedli lepe kose slovenske zemlje a pri nemških-slavnostnih prireditvah radi lahke zmage nad Jugoslavijo vsklikajo angleški častniki, tedaj zopet naši »zvesti« zavezniki, Nemcem Heil!

To vse so posledice naših medsebojnih strankarskih bojov. Daleko-

sežne posledice nesrečne strankarske strasti!

Tu delajte, tu poskušajte svoje sile, ne pa v medsebojnih strankarskih prepirih in povzročanju ministrskih kriz. Zahtevamo resnega in neumornega skupnega dela za državo in njene ugodne in pravične meje in za svobodo vseh Jugoslovancev. Bodite zastopniki ne svojih strank, nego naše volje in naše moči, da ne pustimo niti enega Jugoslavana in niti ene pedi jugoslovanske zemlje pod tujo oblastjo. Spominjajte se ogromnih srbskih žrtev, ki leže raztresene in nepokopane po albanskih gorah in prepadih, katere žrtve ima na vesti varajoča antanta, posebno pa hinavska Italija, spominjajte se tudi neštevilnih slovenskih in hrvatskih žrtev, katere so ugonobili habsburgovski hlapci.

Ne zanemarjajte gospodarskega dela.

Po dveh letih smo ravno tam, kjer smo bili ob prevratu. Nasprotno pa imamo že milijarde škode vsled naše slabe gospodarske politike.

Narod hoče dela! Posebno trgovski stan si želi dobre, premišljene in smotrene gospodarske politike, katere mora imeti trdno začrtano smer.

Jugoslovanski rod je jako potrpežljiv in na račun te potrpežljivosti se je doslej veliko grešilo.

Mi rabimo resnih delavcev in gospodarjev ne pa politikujočih strankarjev.

Oton Schmidt.

Priskrbovanje kmetijskih potrebščin v Sloveniji.

Slovensko trgovstvo se je pred vojno bore malo pobrigalo za to priskrbovanje. Najvažnejše stvari, kakor različna umetna gnojila, močna krmila, stroji itd., predmete, ki jih kmetom po Švic in v Nemčiji povečini priskrbuje solidni in strokovno seveda izborni izvežbani trgovec, priskrbovali so našim kmetom doslej skoro izključno le njihove stanovske veleorganizacije. Če izvzamemo par večih trgovin na Spodnjem Štajerskem in nekaj železninarjev, pa smo pri kraju z naštevovanjem tistih podjetij, ki so se pečala s to panogo trgovine. Čudno je pri tem — kar omenjam mimogrede — da se nahaja pri nas kupčija z semenom, ki bi spadala bojda v področje kmetijsko izoliranih strokovnjakov, ali vsaj pod njihovo nadzorstvo, v rokah zasebnih trgovcev. Kdor pozna komplicitnost trgovine z semenom žita, stoterih trav, detelj in zelenadi, ta mi bo pritrnil, da bi bil tukaj veliko bolj kakor povsod drugod na mestu nekaj nadzorovalen zavod, ki bi na znanstveni podlagi preskušal kakovosti raznih semenskih vrst ter odločal o nakupu in oddaji. Saj čistó gotovo ne odrekam trgovcem, ki so si tekom let

v poslovanju pridobili mnogo izkušenj v semenski kupčiji, kar najboljšo strokovno izobrazbo. tukaj pa gre za stvar, ki bi se ne smela prepuščati odločbi posameznika, ker mu to odločbo prečesto diktirajo sebični oziri. Semenska kupčija pa je tudi z nacionalno-ekonomičnega vidika tako važna reč, da se bo tudi vsak pošten trgovec-strokovnjak rad podvrgel gotovi kontroli. Marsikdo utegne vprašati, zakaj pač se slovenski trgovec — če je bil doslej dosti sposoben za komplicitano kupčijo z semenom — ni hotel pečati z dokaj bolj enostavnim priskrbovanjem drugih kmetijskih potrebščin, in zakaj je to lahko kupčijo katkomalo prepuščal kmetijskim organizacijam. Na to vprašanje morem le odgovoriti, da so pri nas to sedanjo situacijo povzročile pač naše posebne razmere in prilike, težko je posameznemu trgovcu tekrovati s korporacijami, ki se jim ni boriti za lastni obstoj. Pri nas se jim mora tudi podeželni trgovec podvreči in tem prilikam se je naš trgovec pač hočeš nočeš prilagodil. Kmetijska družba, ki ima nad dvesto dobro organiziranih podružnic po Sloveniji je n. pr. svojim udom pred vojno po kar najugodnejših pogojih priskrbovala iz Nemčije kalijeva gnojila, Thomasovo žlindro, iz Francije semena aje, detelje potem močna krmila, iz Angleškega in iz Skandinavije modro galico itd. itd. Podeželne podružnice Kmetijske družbe imajo često trgovca za načelnika ali za tajnika ali pa poverijo svojemu trgovcu — ki je za tak posel pač najbolj izvežban — nakup in raspečavanje kmetijskih potrebščin, ki jih jim glavna družba priskrbi. Trditi moram po svojih dolgoletnih izkušnjah pri tej družbi, da je bilo delovanje s podružnicami kar najbolj lahko in prijetno ter da tudi od strani udov ni bilo skoro nikdar kakih pritožb, če je zadevna podružnica poverila omenjeno poslovanje izvežbanemu trgovcu.

V novejšem času, ko je dobavljanje blaga iz inozemstva tako silno otežkočeno, ko se stavijo trgovcu čisto druge in višje zahteve glede njegovih zmožnosti, ko nima veljave kar je še tik pred vojno bil splošni običaj, pa je čuti nekaj odpor proti opisanemu posredovanju kmetijskih potrebščin. In ta odpor ne prihaja morda iz trgovskih krogov, kakor bi človek mislil, temveč iz vrst kmetijskih strokovnjakov samih, ki hočejo vse blagovno posredovanje izločiti iz Kmetijske družbe ter ustvariti iz nje le strogo kmetijski strokovni zavod, ki naj se peča z raznimi znanstvenimi kmet, raziskavanji. z izdajanjem strokovnega glasila in sličnimi zadevami. Zaenkrat je propovednikom te predugačbe pač še sekundarnega pomena, kam in kako naj se prestavi obširen aparat dosedanega blagovnega družbenega posredovanja. Misli se pri tem pač na Gospodarsko zvezo, v novejšem času ustanovila se je v Ljubljani družba z omejeno zavezo »Ekonom«, ki ima slične zadače.

Opozoriti pa se mi zdi vredno naše pošteno legitimno trgovstvo na vse te okolnosti, ker menim, da bo zanj prišel v kratkem čas, da se v prid splošnosti tudi lahko udeleži tekmovalnja pri priskrbovanju kmetijskih potrebščin. Zdrava konkurenca ni še nikdar škodovala celokupnosti in če se hoče blagovni promet Kmetijski družbi odvzeti, potem ne vidim vzroka, da bi se naš usposobljen in legitimen trgovec ne poprijel tega važnega posla.

O skrčenih možnostih sedanjega dobavljanja kmetijskih potrebščin pa prihodnjič kaj več.

Nagradimo poljedelca.

Zadnje čase čitamo vsaki hip v raznih časopisih, da bomo imeli letos na tisoče vagonov blaga za izvoz. V kaki meri so ta poročila resnična, ne moremo presoditi, toliko je gotovo, da morajo preostajati za izvoz vsakovrstni pridelki, ker je naša država poljedelska. Tudi finančni minister Stojanovič, ki mora biti jako delaven, ker vedno slišimo le o finančnem ministru, koji je najbrže prevzel tudi posle trgovskega ministra, o katerem ni duha ne sluha, je izjavil, da bo letošnja letina dvignila našo valuto v najkrajšem času med najboljše.

Poljedelec je bil prvi v naši Jugoslaviji, ki se je poprijel resnega dela, prvi, ki je začel zidati dobre temelje naši državi, prvi, ki ni gledal na delavni čas, ni poznal razrednih koristi nego delal za vse tudi taktat, ko so drugi naše najresnejše čase izrabljali v svoje razredne in strankarske namene. Tudi danes vpijejo, da so cene poljedelskih pridelkov previsoke, sami pa višajo svoje zahteve. Kmeta hočejo nagraditi za njegovo pridnost s tem, da zahtevajo nižje cene njegovim pridelkom!

Gospodje ministri se sedaj kregajo in pripravajo med seboj, kdo naj ima koristi od kmetovalčevega dela in truda, ali kaka centrala ali pa kmetovalec sam. Trgovinski minister je hotel ustanoviti nekako zadrugo, v kateri bi vleklo masne dobičke nekaj oseb. Z raznimi centralami imamo žalostne izkušnje. Značilno za to zadrugo je, da se je brani celo finančni minister, čeravno bi bila ta zadruga popolnoma fiskaličnega značaja.

Ninčičeve zadruge se branijo tudi kmetovalci z vsemi silami. Preveč so jim v spominu razne centrale in vrh tega vidijo sedaj pri Centralni upravi, da ona pozna le velekapital, ker kupuje zrnje le v partijah od 30 vagonov naprej, tedaj ne pride v poštev kot dobavitelj Centralne uprave majhen producent, ki ima morda po nekaj vagonov na razpolago. Taki mora sedaj prodati svoje blago Židu, ki bo vlekli dobiček pri blagu, za katero se ni trudil.

Pridružiti so moramo finančnemu ministru in našemu poljedelcu in istotako zahtevati svobodno trgovino, ker le ta omogoča dosego primernih cen za pridelke našega delavnega poljedelca, ki ima popolno pravico do nagrade za svoje delo. Saj bodo pri tem zaslužili drugi stanovi in poklici, ker bo imel vsak korist od boljše valute, če je ne bodo naši državniki sami tlačili s tujo valuto.

Mislimo, da imamo vsi dovolj težav v prehrani tekom preteklega kampanje, katere so nastale vsled gospodarstva nezmožnega birokratizma. Dovolj imamo tudi številnih pomanjkljivih naredb in odredb, ki so s svojo nejasnostjo in tudi površnostjo povzročale nepotrebno škodo in sitnosti.

Promet s poljedelskimi pridelki naj bo popolnoma prost, ker le v tem slučaju bo imel kmetovalec primerno nagrado za svoje delo, si bo lahko vsak preskrbel potrebna živila, medtem ko bi razne centrale odjedale kmetovalcu zaslužek, podpirale razne velekapitalistične ljubljence, kvarile promet z življenskimi potrebščinami in s tem omogočale delovanje verižnikov in izkoriščanje konzumenta. Konkurenčni boj bo skrbel za to, da bodo cene v trgovini kolikor mogoče nizke.

Dopisi.

Naše naredbe in uradništvo.

Jugoslavija ima poleg mnogih novih naredb tudi mnogo neizkušenih uradnikov. Marsikatera naredba je delo neizkušenec, je sama na sebi pomanjkljiva, jo porablja vrh tega še neizkušen mlad uradnik, ni čuda tedaj, če trpi pod takimi razmerami posebno trgovski stan. Tak uradnik vidi v vsakem, tudi v starem legitimiranem trgovcu, verižnika in ne vem kaj še vse, pa se drži trdovratno paragrafov teh naredb ter se ne zna ozirati na razne okolščine. Pa tudi gonja velikega dela našega časopisja skuša škodovati ugledu trgovskega stanu. In vendar bi državne oblasti morale ščititi trgovski stan, saj z ubijanjem tega stanu država sama sebe ubija. Edino dobra posledica tega šikaniranja in preganjanja je spoznanje v trgovskem stanu, da se mora brez razlike organizirati. Organizacija se izvaja in bomo v kratkem imeli izborna strokovna organizacija, ki bo znala ščititi koristi trgovskega stanu kot najboljšega in največjega davkoplačevalca v Jugoslaviji. Vsi tisti pa, ki se toliko trudijo, da bi škodovali trgovskemu stanu, naj pomislijo, da njihovi dohodki v veliki meri izhajajo iz davkov trgovskega stanu. Naši časopisi večkrat pišejo, da prehajajo razna podjetja v Sloveniji v neslovenske roke. Ni čuda, saj pri vsakem narodu, pri vseh podjetjih pride v poštev trgovec. Če pa preganjate trgovca in ubijate podjetnost, tedaj nima ne veselja in tudi ne sredstev za druga podjetja. Slovenski trgovec daleč zaostaja za hrvatskim ali srbskim tovarišem, ki se nahajata danes v mnogo boljših razmerah kot pa pred vojno. Naš trgovec nasprotno stoji danes mnogo slabše kot pa n. pr. l. 1914. Danes ima komaj petino takratne zaloge in še ta je kakovostno za polovico slabša. Marsikateri si je za nakup te zaloge še denar izposodil. Če bi šlo po želji naših pisarjev po časniki, tedaj v kratkem ne bo imela kje jemati ne davkarija pa tudi hujskači proti trgovskemu stanu, bodo ostali brez svojih plač. Rajši manj hujskanja pa več dela, je bolj na mestu.

Izvoz in uvoz.

Izvoz žita v Avstrijo. Naša država je z izvozom v Avstrijo zašla v zagato in zadala naši izvozni trgovini precejšnji udarec. Z Avstrijo je sklenila pogodbo za dobavo 1500 vagonov pšenice in za 4000 vagonov koruze. Dobava bi se morala izvršiti do 15. avgusta pod pogojem, da Avstrija založi kavcijo 15 milijonov dinarjev a vsako fakturno plača tekom treh dni. Prodajna cena je določena na 200 dinarjev za pšenico in 160 dinarjev za koruzo. Za prvo je plačevala Centralna uprava 180 za drugo pa 115 do 120 dinarjev in je s tem dvignila cene na domačem trgu. Centralna uprava je kupila skoraj vsa

množino in je blago večinoma že spravila do meje. Avstrija pa ni izpolnila dogovorjenih pogojev, oziroma le v toliko, da je založila mesto 15 mil. samo 4 mil. in od vrednosti 95 mil. dinarjev plačala samo 20 mil. Naša vlada ima zopet dokaz, da je Avstrija jako nezanesljiv pogodbenik. To naj bo našim državnikom opomin, da morajo našo izvozno trgovino orientirati v druge smeri.

Izvoz lesa. V Beogradu so določili za izvoz lesa nastopne cene: v Nemčijo rezan ali tesan les 1000 mark, okrogli les 600 mark; rezan ali obtesan les v Italijo 300 lir, Švico 90 fran., Francosko 240 frankov, Holandsko 45 gold., drva trda v Avstrijo za vagon 28000 č. kron, mehka 26000 č. kron.

Uvoz luksoznega blaga. Z naredbo o uvozu ne brezpogojno potrebnih predmetov, katera je bila razglašena v št. 65 »Službenih novin« z dne 23. marca t. l., so napravili slovenskim trgovcem nad 40 milijonov škode. Samo pri Centralni upravi v Ljubljani je bilo plačanega blaga do dne, ko je bila naredba razglašena, za 30 milijonov. Mnogo tega blaga ni bilo takrat na poti, ker vsi dobro znamo, kako počasno so izvrševali Avstriji naša naročila. Zato je bil v naredbi določeni rok mnogo prekratek, Avstriji tudi niso hoteli stornirati prejetih naročil, avstr. Blagovno-prometni urad pa je hitel izplačevati denar za tako blago, ker so Avstriji primerno zaslužili. Naša vlada bi morala upoštevati vsaj plačila do dneva naredb. Sedaj pa blago leži že mesece po raznih postajah, mnogo ga je kar tu v Ljubljani in kaj bo z njim naša vseoblastna carinarna storila, ne vemo. Tu gre za milijone in za številne davkoplačevalce, od katerih marsikateremu preti naravnost pogin, ker tičijo v tem blagu velike vsote. Stopiti bi morali takoj v stike s hrvatskimi in srbskimi tovariši, ki bodo gotovo imeli tudi velike zneske v nevarnosti, da nastopimo skupno in energično. Naš denar je že v Avstriji in tedaj naša valuta ne bo imela nobene škode več, če dobimo blago, kar ga je bilo plačanega do 23. marca.

Izvoz koruze je dovoljen v neomejeni množini do 31./12. 1920 proti plačilu izvozne carine po 20 dinarjev za 100 kg in proti zavarovanju valute v vse pogodbene države.

Izvoz dog je istotako, toda brez omejitve časa dovoljen pod enakimi pogoji kot koruzo. Carina. Izvoz dog je bil do sedaj sploh prepovedan. Ne pozabite vkalkulirati še 2% izvoznine, katera se bo pobirala vrh carine.

Prost izvoz svinj. Trgovinski minister si hoče v nekaj dneh preskrbeti dovoljenje ministrskega sveta za prost izvoz svinj.

Poročila o gospodarskem položaju.

Žito, moka in kruh v Franciji. Francosko časopisje se obilo peča z domačo žetvijo, kakor tudi z onimi drugih držav in komentira odredbe prehranjevalnega urada ne baš laskavo. Predvsem omenja, da se z moko ne gospodari racionalno in da prehrana operira samo matematično z ugotovljenim pridelkom letošnje žetve in z uvozom žita iz tujine, pozablja pa razdeljevati to žito in moko, tako, da tega pokvari mnogo v ogromnih skladiščih. Kar se tiče domače žetve, bo ta na južnem Francoskem zadovoljiva in stopajo pridelki polagoma že v mletje, kar bo poboljšalo kakovost kruha za leto 1920—1921. Mlini čakajo, da bo letošnje žito omlačeno, medtem si pa pomagajo, da meljejo pičle ostanke prejšnje letine in ji pridajajo gotove količine argentinske koruze. Prehranjevalni urad je določil za letošnji kruh tri zmesi: 80% pšenice in 20% rži, ali 90% pšenice in 10% koruze, ali 85% pšenice in 10% rži in 5% koruze. Poleg tega se vsaki izmed treh kombinacij sme pridati še 3% bobove moke. Prehranjevalni urad je tedaj odločil, da bo izdajal vse leto od 1. avgusta 1920 do 31. julija 1921 moko, ki vsebuje enake dele pšenične moke, proti lanskemu moki, ki je bila sprvo čisto bela, v poznejših mesecih pa je dobivala po 30—40% manjvrednih dodatkov.

Cene žitu v Italiji. Maksimalne cene letošnjemu žitu so v Italiji za rekvizicijo sledeče: pšenica, trda 105 lir, pšenica, mehka 90 lir, ječmen in rž 80 lir, oves 70 lir. Cena kruhu je 1 lira za kg, kojo ceno vzdržuje vlada z ogromnimi stroški. Za leto 1919—1920 je porabila v ta namen 4 milijarde lir, misli pa, da bo treba izdati za leto 1920—1921 še nadaljnjih 6 milijard.

Letina v Ameriki. Pridelke letošnje žetve se ceni v Zedinjenih državah uradno na 200 milijonov kvintalov pšenice in 21 milijonov kvintalov rži. Kanada sama bo pridelala letos okroglo 82 milijonov kvintalov žita, dasi so v nekaterih delih pogrešali dežja. V celoti bo znašal pridelek Severne Amerike približno 302 milijona kvintalov pšenice, nasproti 309 milijonom kvintalov v letu 1919 in 293 milijonov kvintalov povprečne letine za vojno dobo od l. 1914 do 1918.

Zabranjen izvoz žita. Iz Buenos-Ayres se poroča, da je izdana prepoved izvoza žita in moke. Nakup in izvoz se dovoljuje samo inostranim vladam. Tudi izvoz sladkorja je prepovedan.

Naša živinoreja. Po najnovejši statistiki imamo baje 5,496.530 kom. goveje živine, 4,840.450 kom. svinj, 9,771.980 kom. ovc in 2,447.949 kom. koz. Vrednost znaša 1 milijardo dinarjev. Tu nekaj ni v redu. Ali so številke napačne, ali pa je vrednost napačno navedena. Saj je samo goveja živina več vredna, če bi računali povprečno vrednost le 200 dinarjev. Pa zahtevajo 6000 kron izvozne carine od govedi. Neprimerna površnost!

Rumunija. Rumunska vlada je predložila parlamentu v odobrenje zakonski načrt, glasoma kojega se zopet vspostavlja svoboda uvoza in izvoza. Izvozno in uvozno carino bo določilo ministrstvo trgovine. Dokler so bile v veljavi izvoznice, je znašal dohodek države od izvoza cerealij in surovin v prvi polovici leta 1920, 500 milijonov lejev. Pričakuje se, da bo prost izvoz izboljšal finančni položaj doma in v inozemstvu. Ta pričakovanja so temboj utemeljena, ker je pridelek letošnje žetve v celi Rumuniji z novo zasedenimi kraji vred izvanredno dober, kakoršnega ne pomnijo zadnjih 20 let. Pšenica, rž in ječmen so požeti in mlačva je v polnem teku. Srednji pridelek bo znašal za ječmen 20 kvintalov, za pšenico 15 kvintalov in za rž 12 kvintalov na ha. Tudi pridelek koruze je izvanreden in prvovrsten po kakovosti; znašal bo do 40 kvintalov na ha. Velike plohe začetkom julija so napravile mnogo škod. V ravnini se to ne pozna mnogo, v gorah pa so nekateri kraji občutno prizadeti.

Vinarstvo. Kakor vse kaže, bomo imeli letos občutno krizo v vinoreji. V kletih imamo še pridelke iz leta 1918 in 1919 a letos kaže dobro letino. Deloma je vinorejec kriv, da ima še toliko pijače v kleti, ker je čakal na višje cene, največ krivde pa zadene našo vlado, ki je onemogočala večji del časa vsak izvoz. Posledni čas je bil izvoz radi visoke carine nemogoč, potem so pa nastopile take valutarne razmere, da sedaj zopet ne moremo izvažati. In vkljub temu nam delajo neumne sitnosti s svojim zasiguranjem valute itd. Cene so padle skoraj za polovico in ne krijejo več troškov. Kakor sem zgoraj omenil, kaže letina krasno. Če prihodnje tedne ne bo nagajalo vreme, bomo letos imeli kapljico, da si je boljše ne moremo želeti. Burgundka že dobiva barvo, jagode se tudi že mečijo.

Žetev. Iz Osjeka poročajo, da prihajajo na tamošnji trg velike količine pšenice iz Baranije po ceni 620—630. Prodaja moke je velika, mlini so zelo zaposleni.

Vukovar: Zdi se, da Dalmatinci radi otvoritve prometa čez Bosanski Brod zopet živahno kupujejo pšenico, ker se boje zopetne zatvoritve prometa. Plačujejo po K 700 za metrski stot. Radi te visoke cene pšenice ni dobiti na trgu. Mlinarji so povišali mljevnino tako, da stane moka K 11'50 od postaje.

Zemun: Pšenico plačujejo po K 680. Kvaliteta je dobra. Kupci prihajajo iz Slovenije.

Daruvar: Tukajšnji trgovci so ponudili na Dunaj okoli 100 vagonov ranega krompirja po ceni 220 jug. kron franco ocarinjeno slavonska postaja. Dunaj je to ponudbo odklonil, ker je kupil od Italijanov rani krompir po 600 n. a. kron franco Dunaj.

Iz Belgije. Beli kruh v Belgiji. Uradni organ ministrstva prehrane »Le Peuple« obeta, da bo v Belgiji kmalu izginil črni kruh, ki spominja na temne čase germanske okupacije. Ministrstvo namerava izboljšati kruh v teku enega ali dveh mesecev. Ker so izgledi na žetev v Belgiji dobri, se bo pojavil beli kruh okoli 15. avgusta. Cena pa bo precej višja; znašala bo 1 fr. 30 ct. za 1 kg. Mlinarski in pekovski delavci zahtevajo povišanje mezde, ki znaša že sedaj 2 fr. za uro. V Jugoslaviji pa jemo beli kruh že od konca svetovne vojne!

Ogrska žetev. Iz uradnih poročil posnemamo, da je letos na Ogrskem posejanih 1,554.900 oralov pšenice in pričakujejo 9,360.205 met. stot. pšenice. Pridelek rži se ceni na 4.65 mil. met. stot., ječmena na 4.74 mil. met. stot. in ovsu na 4.74 mil. met. stot. Krompir in koruza kažeta jako dobro. Vlada je določila za pšenico ceno K 5'— za kg, za revne sloje.

Žetev v Vojvodini. Neko poročilo pravi, da v Vojvodini žetev ni tako izborna, kakor se trdi od raznih strani. Po cenitvi domačinov bo prebitek znašal le okoli 10.000 vagonov. Iz raznih nasprotujočih poročil najbolj jasno uvidimo pomanjkljivost naše statistike in uradne poročevalne službe. Dozdeva se nam, da ta služba še ni vrejena in se zanjo ne zanimata ne trgovinski in ne prehranjevalni minister.

Tržna poročila.

Kože in kozuhovina. V Trstu leže velike množine različnega usnja iz vseh delov sveta, posebno pa iz Orienta. Baje je vskladiščenih v tržaški luki nad 1 mil. kož. Goveje kože iz Brazila, 22/23 in 25/26 kg. se ponujajo po 10 lir kg. Večje množine ovčjih kož so dospele iz Bosne in Hrvatske. Iz Bulgarije in Grške je došlo po 100.000 komadov, potem okoli 20.000 kg lažjih in težjih Cipru in okoli 10.000 komadov Smirna 95/100 kg.

Cene usnja (kož) v Avstriji. Cene so maksimirane. Surove kože: goveje 65—70, konjske 700—800 komad, telečje 450—500, kozje 220—300, ovčje 60—70, srna 80—90, zajec 60—65, kunec 75—80, lisica 800—1000. Podplati 220—250, kruponi 320—360, avern 150—170, notranji podplati 180—210, kruponi za jermenje 380—410, blank 260—290, kravina 75—90, teletina 80—90, ševro 85—130. Cene v avstr. kronah.

Narodno gospodarski pregled.

Promet.

Inšpektorat državnih železnic v Ljubljani in dostava vagonov. V trgovskem življenju igra največjo vlogo prometno vprašanje. Promet pa se pri nas od prevrata ni ne samo niti za malenkost zboljšal, ampak stoji to zimo naravnost pred katastrofo. Popravila lokomotiv in vagonov se vrše komaj za tekoče potrebe. Velikansko železniško pokopališče v Dravljah pa se ni zmanjšalo niti za en vagon, še manj pa za kako lokomotivo in kmalu bo stal tam le še kup segnitih vagonov in kup popolnoma zarjavele, neuporabne železnine.

Zadnji štrajk tiskarskih nastavlencev izrabili so gotovi krogi v to, da so nam odvezli iz Ljubljane direkcijo državnih železnic in jo premestili v Zagreb. Javnost pa takrat ni zamogla zavzeti onega stališča, ki bi ga gotovo zavzela, da ji je bilo časopisje na razpolago. Pustili so nam v Ljubljani neko ekspoziuro pod imenom inšpektorata. Istemu so začetkoma pustili vsaj toliko oddelkov da je zamogel delati. To je pa bilo menda gotovim osebam še vedno preveč in pred nekaj časom premestili so od tega inšpektorata v Ljubljani še strojni in progovzdrževalni oddelke k direkciji v Zagreb in s tem so odvzeli inšpektoratu tudi pravico razpolaganja z va-

goni. Vagoni se dirigerajo edinole iz Zagreba. Ne samo to. Ako se kateri vagon pokvari mora ga dati tukajšnji inšpektorat v popravilo in z trenutkom, ko se nahaja vagon v popravilnici ne razpolaga nič več inšpektorat z istim, ampak direkcija v Zagrebu, ki ga popravljenega odpokliče iz delavnice naravnost na Hrvatsko, od koder ga enostavno ni več nazaj. Na ta način se ne samo vozovni park državnih železnic na naših progah zmanjšuje, ampak počasi se bode inšpektorat v Ljubljani bal sploh dajati še vagoni v popravilo, ker se mu bode število vedno bolj in bolj krčilo in konečni rezultat bode, da bomo imeli v par mesecih le nekaj podrtin na štirih kolesih, ki se bodo pa vrtela le še po par kilometrov. Kake posledice zamorejo nastati iz tega za naše trgovske kroge, si zamore pač vsakdo sam predstavljati.

Dvomimo da bi bile te razmere gospodu ministru saobračaja natanko znane. Saj se konečno tudi ne more minister za vsako stvar sam brigati, ampak ima v to svoje referente. In ravno ti referentje kakor se zdi, nam niso posebno naklonjeni. Zato je potreba, da v prvi vrsti naše trgovstvo povzdigne z vsem povdarmom svoj glas in zahteva, da se razmere pri državnih železnicah tako uredi, da bode imel urad, ki posluje v Ljubljani in naj se imenuje isti že direkcija ali inšpektorat, polne pravice. So krogi, ki so mnenja, da za ca. 500 km državne proge, ki se nahaja na teritoriju Slovenije ni potreba posebnega ravnateljstva v katerem sedi približno 140 uradnikov, tako, da odpade na vsacega uradnika ravnateljstva komaj 3,5 km proge. To je gotovo za današnje razmere malo drag urad. Sploh pa se v vprašanje ali direkcija ali inšpektorat ne vmešavamo. Naj ostane radi nas inšpektorat, ali ta mora imeti na vsak način polno moč, da zamore pred vsem sam iz lastnega razpolagati z vagoni in jih dajati po svoji prevdarnosti v popravilo, brez da bi se mu jih potem enostavno odvzelo. Če že ne več, moramo na vsak način doseči, da se premestita v Ljubljano zopet progovzdrževalni in pa strojni oddelek. Mi te zadeve ne bomo pustili iz vidika in pozivamo vse trgovske korporacije in kroge, da se nemudoma domenijo za korporativni nastop pri ministrstvu saobračaja.

Razsodbe trgovskih in obrtnih sodišč.

Poznejše povišanje cene.

Velikansko pomanjkanje blaga med vojno in tudi po vojni je jako škodovalo prejšnjim solidnim trgovskim običajem in se je moral kupec udajati vsaki zahtevi prodajalca. Vsak je mislil le na to, da dobi blago, cena je bila postranska stvar, saj tudi konzument ni vpraševal po ceni nego le po blagu.

Prodajalec na debelo je ta glad po blagu hudo iskoriščal in sicer v obliki poznejših zvišanj cen. V dokaz, kako so zviševali cene, navedem le dva slučaja. Nierhausche Hamerwerke so prodali glasom računa v oktobru 1919 500 motik za K 1450.— Kupec je blago plačal v novembru 1919 in čakal potrpežljivo na blago. Ker tega ni bilo od nobene strani, tudi nobene obvestila o odpremi blaga, je vprašal kaj je. Čez dolgo časa dobi odgovor, da tvrdka ne more več dati po zgoraj omenjeni ceni, nego stane sedaj 485 motik K 15.000.—

V Knittelfeldu je neka tovarna lesenih žebličev. Ta je tudi po dvakrat ali trikrat zvišala ceno potem, ko je naš odjemalec enkrat že plačal.

Avstrijske firme so kar tekmovali, katera bo večkrat zvišala naknadno ceno, potem ko so imele že denar v rokah. Katera firma pa se ni sama od sebe spomnila na povišanje, tisto je pa opozarjal n. a. Warenverkehrsbiro na Dunaju, kateri je kar pozivljaj, da se mora blago za 100 ali več odstotkov zvišati. Dokazov imamo dovolj na razpolago.

Z vprašanjem naknadnega povišanja cen so se pečala že razna sodišča. Najvišji sodni dvor na Dunaju je izrekel, da prodajalec ni primoran

dobaviti v slučaju, da so se cene zelo povišale.

Zabeležiti pa moramo neko drugo jako važno razsodbo. Deželno in višje deželno sodišče v Stuttgartu je izdalo nižje navedeno razsodbo, katero je potem državno sodišče potrdilo.

Nek grosist je ponudil 22 aprila »freibleibend« neki tvrdki vagon blaga po 675 mark za takojšnjo dobavo, Kupec je ponudbo sprejel 23. aprila in prodajalec je sprejem naročila 24. aprila potrdil in omenil, da je naročilo dal brzojavno v delo, 1. maja pa je kartel, pri katerem je prodajalec naročil blago, zvišal cene za 100 mark, veljavno tudi nazaj. Grosist je hotel ta povišek prevzeti na kupca, ali ta ni hotel priznati višje cene in vsled tega je prodajalec odklonil dobavo. Kupec si je preskrbel blago drugje, seveda po višji ceni, in je tožil prejšnjega prodajalca za razliko. Toženec je ugovarjal in trdil, da je imel pravico odkloniti dobavo, ker kupec ni hotel priznati višje cene. Nastal je običaj, po katerem se lahko prevzeli višja cena na kupca. Tudi si je to pravico pridržal z besedico »freibleibend.« Vojna je prevrnila vse gospodarske in socialne razmere, rodila nove klavzule in izpremenila pomen starih. Tudi beseda »freibleibend« je dobila drugačni pomen.

Sodišče pa je ovrglo ta zagovor in reklo, da je bila vojna vseeno prekratka, da bi mogla ustvariti takih trgovskih običajev in nazorov in tako izpremeniti pomen in veljavo starih običajev in navad, da bi nasprotovale varnosti trgovskega prometa ter koristim in pravicam kupca. Ni mogoče uvideti, zakaj bi naj po sklenjeni kupčiji nastalo podraženje trpel kupec in ne prodajalec. Proti taki izgubi se sicer prodajalec lahko zavaruje, vendar ne z besedo »freibleibend«, katera v kljub vojni nima pomena, kakoršnega ji hoče prisoditi toženec, nego svoj stari pomen, po katerem prodajalec lahko odkloni kupčevo naročilo. Prodajalec bi si moral pri ponudbi izrečno pridržati pravico poznejšega povišanja.

Omenim še, da hoče Češkoslovaška rešiti to vprašanje s zakonom in sicer v tem smislu, da poznejše povišanje cen gre v breme kupca. Vršila so se o tem že posvetovanja v justičnem ministrstvu.

Kolikor nam je znano, se pri nas še niso bavili s tem vprašanjem,

Poročila trgovskih organizacij.

Semenj v Libercu. V času od 14. do 22. avgusta t. l. se bo vršil v Libercu semenj za vsakovrstno blago, kakor tekstilno, steklarsko, galanterijsko, kovinsko blago, usnje, gumi, papir, knjigotrsko blago, stroje, vrvi in t. d. Obiskovalci dobe na izkaznice 50% znižano vožnjo na čeških železnicah. Obrtni se je na semnjski urad (Messeamt Reichenberg, Wienerstrasse 20). Podrobnosti so razvidne iz prospekta, ki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na razpolago.

Drugi trgovski in industrijski semenj v Bruslju bo v času od 3. do 21. aprila 1921. Predmetno obvestilo je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Austrijski Savez dobrotvornosti (Oesterreichischer Karitasverband) u Beču uredio je od 1. svibnja 1920 posebni odsjek »Skrb za iseljenike«. Svrh je ovom poduzeću, da ublažuje nuždu inteligentnih sloja, koje ne mogu dobiti službu primjerenu svojem izobraženju, budući da njim posreduje posao u inozemstvu. Država SHS, koja hoće da se obnovi jugoslavensko narodno gospodarstvo, potrebuje svakako veliki broj vsakovrstnih radnika. Zato pomenuta »Skrb« predlaga, da bi jugoslovenska poduzeća saopćili slobodne službe na »Skrb za iseljenike« austrijskog saveza dobrotvornosti u Beču IX, Währingergürtel 104 (Karitashaus). »Skrb« posreduje besplatno službe za više kvalifikovane radnike sve do činovnika akademickog naobražavanja bez razlika narodnosti. »Skrb« jamči za sposobnost i poštenje preporučenih poslenika. »Skrb«, čisto dobrotvorno poduzeće, nema nikakve političke na-

Ponudim po ugodnih cenah:

Sunligt milo, kisovo kislino, cikorijo, kolinsko in drugo v zavitkih in prosto v večjih množinah

Leskovic & Meden

trgovina s špecerijskim blagom.
Ljubljana, Jurčičev trg 1.

3, 4-2

STONE MALGAJ

stavbeni, pohištvni pleskar
in ličar 16, 52-2

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Priroden malinovec s sladkorjem

in ekstrakte za umetne
soke nudi po najnižjih
dnevnik cenah tvrdka

Srečko Potnik, Ljubljana

Metelkova ulica št. 13.

20, 10-2

Staro železo

lito, kovaško in dele starih
železnih strojev, kupuje v
vseh Jugoslaviji po najvišjih
cenah

Franc Stupica v Ljubljani

Gospodstvska (Marije Terezije) cesta št. 1.
18, 4-2

Fr. Stupica, Ljubljana

Gospodstvska cesta 1
priporoča svojo zalogo
železnine, poljedelskih
strojev in železnih
blagajn na debelo.

17, 24-2

KAVO

po 60 K za kg dokler
traja zaloga. - Odjem
najmanj eno vrečo, do
10 vreč, večje množine.
ceneje, oddaja 52, 3-2

JOS. ZIDAR, LJUBLJANA.

Anton Krisper

Coloniale
Ljubljana.

55, 52-2

Ljubljanska
kartonažna tovarna
in papirna industrija

J. Bonač sin

Ljubljana

priporoča svoje izdelke:

vsevrstne kartonaže,
embalaže za lekarne,
razpredelnike (Brief-
ordner) za pisma,
lepenke vseh vrst.

Oferti brezplačno na razpogo.
21, 3-2

SEMENA
ZA PREDPRODAJALCE PRI-
POROČA

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA,
WOLFOVA ULICA ŠTEV. 12.

14, 20-1

KUPUJEMO SUHE GOBE IN VSE DRUGE
DEŽELNE PRIDELKE.

Veletgovina

A. Sarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
raznovrstno žganje
moko

in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko
vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.

22, 10-2

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska
delniška družba

MARIBOR. 26, 1-1

Špecerijska in deli-
katesna trgovina na
debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.
Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam,
likerjev, mineralnih
vod.

13, 20-1

Oprava za pisarne

registrature, pisalne mize, fotelji
v lepi izbiri.

Vabimo na ogled!

8, 20-2

Kupujem po najvišjih cenah in v
vsaki množini: brinjevo olje, suhe
gobe, fižol, laneno seme, sploh
vse deželne in gozdne pridelke.

Prodajam najcenejše: vžigalice,
sveče, kavo, olje, riž, milo, rum
in pristno slivovko. — Izvrstna
stara vina, špirit, bencin in razno
kolonijalno blago. 57, 3-2

F. Sirc, Kranj.

IVAN JELAČIN

Ljubljana

veletrgovina
s špecerijskim in
kolonijalnim
blagom.

Točna in solidna
postrežba!

2, 50-2

Kupujem vedno in v vsaki
množini po najvišjih cenah
Brinjevo olje, suhe gobe,
fižol in druge deželne pridelke.

Nudim najnižje: kavo, olje, riž,
sveče, vžigalice, moko, pravo
slivovko, rum ter raznovrstno
drugo blago. 56, 3-2

M. RANT, KRANJ.

Trgovska zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani

Bethovnova ul. 10 v poslopiju Trgovske zbornice.

--- Telefon št. 464. ---

Prodaja razno kolonijalno in železninsko blago po najnižjih
cenah. Gospodje trgovci, ki še niste člani te zadruge, pod-
pirajte svojo gospodarsko organizacijo s tem, da pristopite
tempreje kot člani.

53, 3-2

Gričar & Mejač, Ljubljana, Prešernova ulica št. 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke.
Blago za obleke in plašče.

Konfekcija za dame

10, 3-2

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno
banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 10,000.000 K. — Rezerve okrog 2,500.000 K.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vloge. — Nakup in prodaja:
efektov, deviz, valut. — Eskompt menic,
akreditivi. — Borza.

Brzjavni naslov: Eskomptna. Interurb. tel. št. 146.

50, 20-2

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj sedanosti.

Opalograph

razmnoževalni aparat, razmnožuje strojno
in ročno pisavo potom neizrabljive
steklne plošče.

15, 20-2

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

The Rex Co. Ljubljana.

Moderno vrejena popravilnica
vseh pisalnih strojev

kane. — Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani. Zvezni načelnik: Ivan Jelačin ml. Tajnik: Dr. Štempihar.

Razno.

Tihotapstvo z denarjem. V našo državo se donajajo ogromne množine eno in dvokronskih avstrogrških bankovcev. Prizadeva se s tem naši državi velika škoda. Čas je že, da izmenjajo stare kunje po deset, dve in eno krono. Te bankovce bi naj izmenjali če ne al pari pa vsaj 1: 2, ker teh bankovcev ima največ ravno reven človek.

Značilno za naše prometne razmere. Jugoslovanski Lloyd poroča, da je prišlo iz Angleške nekaj vagonov blaga v Jugoslavijo, kateri so od Ljubljane do Zagreba rabili ravno 36 dni in najbrže bi se izgubilo, če bi nek Anglež ne šel od postaje do postaje, in jih je dobil v neki postaji na stransken tiru. Najlepše pa je to, da sedaj zahteva železnica od lastnika po 35.000 kron stojnine od vsakega vagona.

Opomin za 20 vinarjev je poslal ne kaki trgovec nego kr. okrajna sodnija v Radovljici, katera zahteva s tem opominom nekega podjetnika, naj k oprav. šte. 279 plača ta znesek s položnico c. kr. poštnega hranilnega urada (!) c. kr. pošt. hran. urada več nimamo, pač pa kr. ček. urad. Položnica stane 12 vinarjev, opomin bo danes stal recimo 5 vinarjev, če ga sploh natisne za tak znesek kaka tiskarna, ovitek 5 vinarjev, izvleček čeka računa in ovitek skupaj 10 vinarjev, prostor v denarni knjigi računajmo le dva vinarja, pa dobimo skupaj 34 vinarjev. Ne računamo potrate časa raznih oseb, ki imajo ali bi imele opraviti pri tem slučaju. Le tako naprej, slavni birokratizem, pa bomo daleč prišli.

Tovarna solitra. Dalmatinci, ki so se vrnili iz Amerike, so ustahovili v Braču z glavnicu pol milijona funtov šterlinov tovarno solitra.

Železniški promet v Bosni. Od 1. t. m. prevažajo bos. voj. železnice tudi civilne osebe.

Francoski konzulat v Zagrebu v Marovski ul. 3. III. je začel poslovati. Uradne ure od 9. do 12 in pol. Visum stane 10 frs., ter dobi le tisti, ki predloži tudi nravnostno izpričevalo.

Zveza mlinov v Vojvodini je na svojem zborovanju v Novem Sadu sklenila resolucijo, v kateri zahteva od vlade, da v bodoče dovoljva le izvoz moka in drugih mlinjskih izdelkov, ne pa nemletega zrnja. Če pa se že spusti čez mejo zrnje, pa se naj pobira dvojna carina. Na ta način bi se ščitile koristi naših mlinov in njihovega delavstva. Kompenzacijske pogodbe do sedaj niso poznale te naše jako razvite industrije.

Avstrijska podjetja v tujih rokah. Naše trgovce bode gotovo zanimalo slišati, katera avstrijska podjetja pri nas dobro poznata industrijska podjetja so prešla v tuje roke. Alpine Montan in Ternitzer Stahl und Eisen Werke so dobili Italijani, Veitscher Magnesitwerke švicarsko - francoski konzorcij, Krupp - Berndorf Francozi, tovarno vijakov Brewillier pa Francozi in Angleži.

Obrestne mere. Italija 6, Francoska 6, Holandska 4 1/2, Angleška 7, Švica 5 1/2, Nemška 5, Bulgarska 6 1/2, Avstrija 6, Rumunska 5, Čehoslovaška 6, Španska 5, Norveška 6, Švedska 7 in Belgija 5 1/2.

Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani je podaljšala rok za predložitev preračunov za I. polletje 1920 za en mesec, ker je v pripravi sprememba zakona glede višine vračunljivih delavskih zaslužkov. Preračuni se bodo razposlali strankam koncem julija in se morajo predložiti najkasneje do 14. avgusta 1920. Samo ob sebi umevno se bodo zamudne obresti predpisovale šele za čas od 15. avgusta 1920 naprej.

Knjigovodstvo. Glavni pogoj uspeha vsakega gospodarskega podjetja, posebno pa trgovskega in industrijskega, je kolikor mogoče priprosto vendar pregledno in sistematično knjigovodstvo. Tako je pa možno le z

amerikanskim dnevnikom. Potrebne tiskovine dobite, pri upravnistvu Trgovskega lista.

Koliko denarja se lahko vzame čez mejo. Finančni minister je odredil, da se lahko vzame čez mejo denarja seboj samo: 2000 mark, 2000 lejev in 2000 čehoslovaških kron. Carinske in obmejne oblasti imajo nalog, da konfiscirajo vsako presegajočo vsoto za državno blagajno, razuntega se bo moral krivec zagovarjati radi tihotapstva z denarjem.

Iz Celja. Verižniški urad, kje si! Čudimo se, da kličejo ta slavni urad le proti trgovcu. Tu v Celju je prodal nek urad pol vagona sladkorja na dražbi po K 46—, čeravno je sladkor bil kupljen samo po K 12— Ali ni to tudi navijanje cen! Enaka pravica za vse. Seveda, kar je dobro za Evropejca, ni dobro za zamorca.

Listnica uredništva.

Sodelujte. Da bo naš list res glasnik vsega trgovstva in bo zastopal in izražal mnenje trgovskega stanu, morate vsi sodelovati. Dopisujte redno, pošiljajte poročila o vseh važnejših trgovskih in gospodarskih dogodkih, in izražajte svoje želje, nasvete in zahteve. Posebno važno je, da sporočite vseleje in takoj vsako birokratsko cvetko, kar rabi tudi Zveza trgovskih gremijev in zadrug.

Popišite papir le po eni strani a vrste naj bodo bolj narazen.

Priporočajte Trgovski list svojim prijateljem in tovarišem!

Trgovski list mora postati naš neobhodno potreben prijatelj, svetovalec in zaščitnik, vez med slovenskimi trgovci.

Listnica upravnistva.

Današnji številki sd priložene poštno položnice v svrhu, da jih cenjeni naročniki porabijo za nakazilo naročnine katera znaša do konca t. l. K 30.

Južna železnica.

Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da je družba južne železnice ponudila svoje na ozemlju naše kraljevine se nahajajoče proge v nakup vladi v Beogradu. To ponudbo pretresava baje že poblizje ministrstvo saobračaja in bi bil nakup že iz tega vroka pozdraviti, da bi se na ta način emancipirali od Dunaja in postali na lastni zemlji lastni gospodarji. Tudi bi se rešili na ta način italijanskega vpliva, kajti Italijani v zadnjem času kupujejo kaj pridno delnice južne železnice in jih imajo že nekaj nad 20% združenih v svoji roki. Ker leži pretežna večina prog južne železnice na teritoriju naše kraljevine v Sloveniji, namerava jih ministrstvo saobračaja po nakupu in poddržavljenju jih združiti z onimi državne železnice v Sloveniji in nato vpostaviti v Ljubljani zopet odvzeto nam železniško ravnateljstvo.

Poslano.*

Neki član našega društva je bil zasledovan zaradi navijanja cen in je iskal pravne pomoči pri nemu tukajšnjih g. odvetnikov, ki mu je pa izjavil, da ga ne sme zastopati, ker je odbornik krajevne organizacije jugoslovanske demokratske stranke, ki je sklenila, da gg. odvetniki, ki imajo v tej vodilna mesta in sicer gg. dr. Kalan, dr. Božič in dr. Gvido Sernec, ne smejo nikogar zastopati, ki bi bil zaradi navijanja ali veriženja zasledovan. Društvu se je zdel tak sklep, ki bi zabranjeval izvrševanje svojega poklica, nemogoč, kajti gg. odvetniki zastopajo ljudi, ki so zasledovani zaradi umorov, požiga in tatvin in toraj le trgovec ne bi dobil pravnega zastopstva, ako v Celju slučajno ne bi bilo drugih odvetnikov, pa se je zaradi tega obrnilo na krajevno organizacijo, ali se je res tako sklenilo, se mu je potrdilo. Društvo je v svoji seji dne 15./7. vzelo ta sklep na znanje in opozarja na njega vse svoje člane, da izvajajo iz njega posledice.

Slovensko trgovsko društvo v Celju.
Tajnik: Drag. Gobec. Predsednik: Jos. Jagodič.

* Za vsebino tega spisa uredništvo ni odgovorno.

Šampanjske kleti

Franc Čuček & Cie., Ptuj

prej W. Hintze

priporoča „Imperial“ in „Elite-Sect“.

Brzojavni naslov: Čučekcie, Ptuj.

32, 5—2

=====

Soli fine bele, jedilne, poldrugi vagon, **klajno** apno, **barve** vseh vrst, suhe in oljnate, oker, črna, zelena in druge za zid; cinkasto bela, cinober rudeča, secesijsko zelena, rumena itd. za olje; laneno olje, **firnež** pravi, **lak**, terpentin, kreda za kit in slikanje; porač, galun, gumi, mizarski lim, stekleni in smirkov papir; dišave, kis, sveče, vžigalice, krema za čevlje; **pralni prašek**; lesene **škaf**e in banje; železo za obroče 15 do 30 mm široko, žica, **pile** plošnate, trioglate, polokrogle, razne velikosti in naseka; svetilke, cilindre, stekleno in emajlno posodo in razno drugo blago **nudi** gg. trgovcem in obrtnikom po zmernih cenah

L. Fürsager, Radovljica.

35, 3—1

=====

=====

Trgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga

Jakob Preaz

Maribor, Gosposka ulica 4.

Zastopstvo rafinerije, mineralnih olj v Dravogradu.

Nadrobna prodaja benzina in drugih izdelkov ter rafinerije za Maribor in okolico.

40, 1—1

=====

Društvo lesnih trgovcev dravske doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta šte. 45

kupuje in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih cenah.

23, 52—2

Baloh & Rosina

Maribor, Grajski trg št. 3.

Galanterija, drobnarije, kranjski izdelki, potne košare, pletarski izdelki. — Toaletni predmeti.

=====

Papirni servijeti.

Na debelo in drobno.

37, 2—2

Priporoča se

manufakturna trgovina

M. E. ŠEPEC

MARIBOR, Grajski trg šte. 2.

38, 3—2

Ivan Koražija

Maribor

Aleksandrova cesta 23.

Špecerija

in

železnina

na debelo.

41, 3—2

JOSIP ŠEREC

Maribor 42, 3—2

Aleksandrova cesta šte. 57.

Špecerija

in deželni

pridelki

na drobno

in debelo.

Veletrgovina papirja, knjigarna in tovarniška knjigoveznica

VILKO WEIXL

Maribor

Glavni trg šte. 22

priporoča vse vrste šolskih in pisarniških potrebščin ter šolske in leposlovne knjige. Izvršuje vsa knjigoveška dela.

Izdelovanje papirnih vrečic.

45, 20—2

Na debelo!

Veletrgovina z železnino

Na drobno!

PINTER & LENARD, MARIBOR.

== Velika zaloga vseh v to stroko spadajočih predmetov po najnižji dnevni ceni. ==

36, 3-2

**Trgovina z železnino
Anton Brenčič, Ptuj**

se priporoča tovarišem trgovcem iz okolice za nabavo

**raznovrstne
železnine**

na debelo.

Potrudil se bode streči sedanjim gospodarskim okoliščinam odgovarjajoče točno in solidno.

Velespoštovanjem

30, 5-2

A. Brenčič.**Klanjšek & Penič**

Maribor, Vetrinjska ul. 9

**Zaloga galanterijskega blaga
od tvrdke M. Krausz & Cie.**

Gg. trgovcem in starim odjemalcem tvrdke M. Krausz & Cie se najtopleje priporočamo in naznanjamo, da si zamorejo nabaviti galanterijske potrebščine pri nas po isti orig. ceni kakor če bi sami uvažali. 25, 2-2

**Trgovina s papirjem in knjigarna
I. N. Peteršič
Ptuj**

zraven okrajnega glavarstva. Šolsko orodje, vsakovrstno drobno blago, okraski za ženske obleke. Pletenine, čevljarsko orodje in čevlji.

33, 20-2

Ivan Kravos Maribor
Koroška cesta št. 17.
Cankar-jeva ul. št. 1.

Sedlarska delavnica in zaloga navadnih in finih vpreg in oprav, kakor tudi različnih potrebščin za konje. Velika izber nagobčnikov, ovratnikov in bičev za pse. Zaloga ročnih in potnih kovčkov, usnjatih torbic, nahrbtnikov za planince itd. Jermenje za stroje! 39, 3-2

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila. — Postrežba točna in solidna.

Veletrgovina
s špecerijskim in
kolonijalnim
blagom**Alojz Senčar**

Ptuj.

31, 1-1

Veletrgovina
s steklom in porcelanom
Fr. Strupi
Celje.

28, 3-2

KNJIGARNA, TRGOVINA UMETNIN IN MUZIKALIJI
Goričar & Leskovšek, Celje
KRALJA PETRA CESTA 7. -PREŠERNOVA UL. 2.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, založna knjigarna, prodaja šolskih knjig in igralnih kart. Lastna zaloga vseh tiskovin za urade in pisarne, vsakovrstnih razglednic, ljudskošolskih zvezkov, risank in risalnih skladov. — Molitveniki, koledarji, papirnate vreče, nagrobni venci in traki. 4, 10-2

Na debelo.

Poštno-čkovni urad 10.716. — Telefon 60.

Na drobno.

**Veletrgovina
Turković & Kühar****Velika zaloga
vseh vrst živil,
stavbenega
materijala,
železa, sirovin,
drv za kurjavo**

:: i. t. d. ::

48, 3-1

Maribor,

Cankarjeva ul. 26, Jugoslavija.

Združene veletrgovine v Celju

A. Kolenc, Elsbacher, Cvenkel in Ravnikar priporočajo po znižanih cenah: slaminno, svinjsko mast, bučno olje, jedilno olje, mazilno olje, kuruzne in pšenične mlevske izdelke, oves, kavo in milo Zlatorog.

Telefon št. 135. Brzojavni: Žito.

5 a), 25-1

Prva jugoslovanska tovarna tehtnic

Ivan Rebek, Celje

Telefon št. 32.

Dobavitelj za državno in Južno železnico na vseh progah v Jugoslaviji, izdeluje: mostovne, vagonke, skladiščne in decimalne tehtnice, centimalne, tehtnice s tekočo utežo (Laufgewicht) za trgovino in obrt, za tovarne, rudokope, konsumna društva, zadruga i. t. d.

Tehtnice so v tovarni uradno preizkušene.

Delo solidno, postrežba točna. 9, 3-1

Veletrgovina z manufakturo**K. Worsche, Maribor**

Gosposka ulica št. 10.

44, 3-2

GASPARI & FANINGER

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA ŠTEV. 48.

Samo na debelo.

Bombaž perl, za vezanje in plesti, nogavice, moške, ženske in otročje v vseh vrstah, rute, žepne in za na glavo, obrisalke, namizni prti, prtiči, stenj, čipke, svilene in bombažaste. Podveze, köpper-trakovi, svileni in pralni trakovi vseh vrst. Rokavice, gumbi za obleke in lišp. V zalogi vse Prym-ovo blago, kakor igle itd. Denarnice, štabi, papir in stročnice za cigarete, toaletno milo, žlice, vilice in noži, sidol, papir za pisma in sploh velika zaloga vseh vrst galanterije in drobnine. — Kranjski izdelki vedno v zalogi, kakor n. pr. krtače-ribarice, konjske, za svetiti in mazati ter biče in vse velikosti pravih glavnikov. 34, 3-1

Samo na debelo.

M. TIČAR

Ljubljana.

Veletrgovina
papirja in raz-
glednic. — Vse
potrebščine za
urade in šole.

:: Najfinejša ::
galanterija.

54, 3-2

Modna in športna trgovina

P. MAGDIČ

v Ljubljani nasproti glavne pošte.

Priporoča

za gospode:

Klobuke
Perilo
Kravate
Telovnike,
Dežnike
Turistovske
predmete

za dame:

Hišne halje, bluze,
svilene obleke, eta-
min obleke, vrhnja
krila, spodnja krila,
predpasnike, perilo,
moderce, rokavice,
svilo in vsake vrste
nakitne predmete.

V zalogi vedno zadnje novosti!

49, 3-2

Veletrgovina manufakturnega blaga

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

11, 50-2

Dobiva ponajveč iz Anglije v velikih množinah
raznovrstno volneno, modno in perilno blago.

Anton Tonejc in drug

Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim,
špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki na debelo.

Brzjavni: Tonejc Maribor. — Telefon št. 68. — Čekovni račun št. 11.668.
Tekoči račun pri Ljubljanski kreditni banki v Mariboru.

UVOZ. — IZVOZ.

IZVOZJAJC.

24, 52-2

Točna postrežba! Nizke cene!

Franjo Zebal

Rudnik—Ljubljana
Dolenjska cesta.

Telefon interurb. št. 430.

Trgovina z mešanim blagom,
železnino in deželnimi pri-
delki na drobno in debelo.

12, 4-2

Barva

za obleko, prava anilinska, zanes-
ljivo dobra, črna in modra, se zopet
dobi: „Mohr“ prve vrste, 100 za-
vitkov 120 K. Razpošilja se vsaka
množina po pošti ter se pridenejo
slovenska navodila.

Karol Loibner, Celje.

9, 3-2

Moško in žensko pe-
rilo, predpasnike in
delavske hlače izde-
luje in razpošilja naj-
ceneje izdelovalnica
perila

R. Stermecki,
Celje.

Naročite vzorčni zavoj 12 komadov.
Izdelava zelo natančna! Cene posebno nizke!

47, 10-2

Veletrgovina s špecerijo in deželnimi
ter gozdnimi pridelki

ANT. KOLENC, CELJE
Kralja Petra cesta št. 22.

46, 20-2

Oglasi

v „Trgovskem Listu“ imajo
največji uspeh.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslov: Balkansped.

6, 52-2

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zaccarinjenja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištvemim! vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirom južne železnice.

Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji.

Zahtevajte ponudbe!

SVETLA

elektrotehnično velepodjetje

JANKO POGAČAR

Centrala: Ljubljana
 Podružnice: Beograd
 Kranj
 Osijek
 Zagreb

58, 3-2

**Na zalogi ves
 instalacijski material
 po najnižjih cenah!**

Usevoltne žarnice dobavne!